

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij herkauwers in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij de herkauwers.

Nr.002

TWEEDE SEMESTER 2018

DGZ & MCC hebben oog voor herkauwers

Wat zijn de actualiteiten voor herkauwers in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren herkauwersziekten?

IN HET KORT

Botulisme: wordt in Europa als opkomende dierziekte beschouwd. De uitbraken van botulisme in Vlaanderen tonen aan dat de ziekte ook bij ons belangrijk is. Afgelopen 10 jaar werden via DGZ 38 gevallen van botulisme bevestigd.

Blauwtong: verhoogde waakzaamheid, **Update januari 2019:** blauwtong sero-type 8 op negentien rundveebedrijven in het zuidwesten van Duitsland.

Leverbot: in de tweede helft van 2018 was 8,1% van de tankmelkmonsters sterk positief voor leverbot. In dezelfde periode in 2017 was dit 18,4%. Een sterk positief tankmelkmonster wijst op een actieve leverbotinfectie met vermoedelijk economische verliezen. De lange droogte van 2018 verklaart het lager infectie-niveau. Toch is alertheid ook in droge jaren aangeraden.

IN DE KIJKER

Clostridium-infectie van de lebmaag bij jonge kalveren

In de tweede helft van 2018 merkten we bij autopsie van acuut gestorven zeer jonge kalveren (maximum enkele dagen oud) regelmatig een beeld typisch voor een infectie met een *Clostridium*-bacterie ter hoogte van de lebmaag. Dit beeld bestaat uit een zeer opgezet lebmaag met een sterk doorbloede maagwand en gasbellen aan de binnenzijde. Bij dergelijke jonge kalveren gaat het meestal over *Clostridium perfringens*.

“ **VERVUILDE SONDE KAN LEIDEN TOT *CLOSTRIDIUM*-INFECTIE BIJ PASGEBOREN KALVEREN.** ”

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze eerste editie rapporteert over de laatste 6 maanden van 2018.

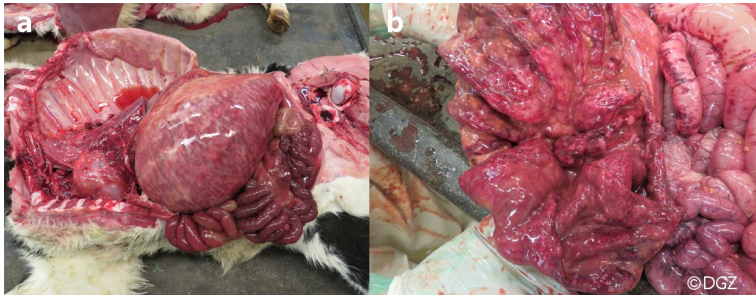
>> ZIE VOLGENDE PAGINA

Hoe een infectie met *Clostridium* voorkomen?

Spoel sondeermateriaal met zuurstofwater

Bij kalveren komt een *Clostridium*-infectie van de lebmaag soms voor nadat een besmette sonde werd gebruikt om biest te geven. *Clostridium* is een kiem die graag in een zuurstofarm milieu vertoeft. Spoel daarom het materiaal met zuurstofwater en verzamel biest op een hygiënische manier met propere recipiënten.

Clostridium perfringens kan bij runderen een normale bewoner van het darmkanaal zijn. Bij ongunstige omstandigheden - zoals een plotse voederverandering - vermeerderd de bacterie en produceert ze toxines met een bloederige lebmaag, darmontsteking en snelle sterfte tot gevolg.

a) Zeer opgezette lebmaag met sterk doorbloede wand. Ook de darmwanden zijn sterk doorbloed en hebben een bloederige inhoud.

b) Aan de binnenzijde van de lebmaagwand zijn gasbellen aanwezig.

Vermijd bevulling van biest met mest

Veepeiler Rund onderzocht het biestmanagement op rundveebedrijven. Om een kalf voldoende antistoffen uit de biest te laten opnemen, is hygiënisch werken – zowel bij verzameling, bewaring als geven van de biest – belangrijk. We geven u graag enkele tips:

- Maak de uier schoon, gebruik handschoenen bij het melken en doe de melk in een propere emmer.
- Werk ook hygiënisch bij gebruik van een minimelker of bij robotmelken.
- Giet de biest zo weinig mogelijk over in een ander recipiënt (emmer, speen, tube). Melkresten die daar nog in zitten vormen een groot risico op besmetting.
- Bewaar biest die niet onmiddellijk aan het kalf gegeven wordt maximum 2 tot 3 dagen in de koelkast. Laat biest nooit bij kamertemperatuur staan.
- Vries langer te bewaren biest direct in. Deze is dan tot een jaar houdbaar..

IN BEWEGING?

Ziekte / Programma	Meting	2017 (jul-dec)	2018 (jan-jun)	2018 (jul-dec)	Trend
IBR	% vrije bedrijven	60%*	77,6%* (+ 1721 vrije bedrijven)	84,6%* (+ 1380 vrije bedrijven)	↑
	verlies vrij statuut	9	12	15	~
BVD	% vrije bedrijven	/	90,1%*	97,3%*	↑
	aantal IPI's geboren aantal geïnfecteerde bedrijven	470 271	260 137	191 90	↓ ↓
ParaTBC	deelnamegraad	92,6%*	93,9%*	94,0%*	-
	niveau A	88%*	91%*	91%*	-
Abortusprotocol	aantal foetussen	1.748	2.252	1.472	~
Autopsie	aantal runderen	463	592	545	~
Griepbarometer	aantal inzendingen	104	92	108	~
<i>Neospora</i>	antistoffen +	10,8%	10,4%	8,5%	-
<i>Salmonella</i>	antistoffen +	6,4%	5,3%	8,8%	↑
<i>Mycoplasma</i>	antistoffen +	20,1%	22,3%	19,1%	-
Leverbot	Antistoffen + tankmelk	51,2%	31,6%	40,5%	~
<i>Ostertagia</i>	ODR tankmelk	32,0%	4,7%	32,4%	~

* : Situatie op respectievelijk 31 december 2017/30 juni 2018/31 december 2018.

- : Situatie stabiel. ~ : Seizoensgebonden.

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 18/01/2019.